

Herover ses tre bukke. En etårsbuk, en yngre, men flerårig buk og til sidst en gammel buk. Når billederne sættes op som her, bliver forskellene og kendetegnene meget tydelige. Når bukkene vurderes ude i terrænet, kan man ved at sammenholde disse kendetegn med bukkens adfærd få en ret god indikation af, hvilken "aldersklasse" bukken er i, og derved kan man nemmere kvalificere sin afskydning.

Aldersbedømmelse af råvildt

Tekst: Niels Søndergaard og Rasmus Ahlmann Nielsen

Foto: Niels Søndergaard og Peter Staunbjerg

NATUR/VILDTFORVALTNING: Det er godt jægerhåndværk, når den afskydning, der foretages, er velovervejnet og målrettet i forhold til køn og alder.

Levende dyr

Når det kommer til en vurdering af bukkens alder, kan man godt blive udfordret, hvis bukken er ældre end en årsbuk. At fastsætte en eksakt alder vil blive et gæt, men i forvaltningsmæssig henseende er det egentlig heller ikke så væsentligt, om bukken er tre eller fire år. Her er det godt nok, hvis man kan opdele og vurdere bukkene i "aldersklasser".

Nedlagte dyr

Hos råvildt er det muligt med sikkerhed at skelne unge dyr helt op til etårsalderen og ældre dyr ved at kigge på deres tandskifte. Herefter beror det på en vurdering af tandsliddets omfang, hvilket vil være meget individuelt og betinget af arv og miljø – fødens beskaffenhed på den pågældende lokalitet, især indhold af sand i den tilgængelige føde.

Lammene fødes med mælketænder, og allerede efter et år er alle de blivende tænder vokset frem.

Råvildt har ligesom andre hjortearter ikke fortænder i overkæben og har i alt 32 tænder, når dyret er fuldt udvokset.

Hos ungdyr er den tredje kindtand på mælketandstadiet tredelt, mens

den hos dyr over et år er todelt – den blivende tand.

Smaldyr og unge bukke i alderen et til to år kan med nogen sikkerhed aldersbedømmes på tændernes udseende. Hos unge dyr er emaljen på tænderne forholdsvis lys, hvid eller lysebrun, mens den hos ældre dyr er markant mørkere. Når dyrene bliver ældre, er det særdeles vanskeligt med sikkerhed at bedømme deres alder.

Råvildtets tænder er ofte nedslidte allerede ved syv-otteårsalderen, fordi tandvæksten er ringe.

Det er ikke ualmindeligt, at de etårsbukke, som skydes i bukkejagten, stadig har deres mælketænder. nis@jaegerne.dk og ran@jaegerne.dk

Lammets mælketænder skiller sig tydeligt ud på begge sider af de blivende fortænder i forkæben.

Fortænderne har nogenlunde samme størrelse, og det er tydeligt, at det er blivende tænder og derfor et voksent dyr.

Det er ikke ualmindeligt, at råvildt taber nogle af fortænderne i en alder af to til tre år, fordi tænderne tilsyneladende slet ikke er tilpasset den grove føde, som kviste og skud er.

Her ses de todelte kindtænder hos det voksne dyr.